

Пропозиції
Міністерства освіти і науки України
до проєкту Закону України
«Про внесення змін до Закону України
«Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»
та інших законів України»
(реєстр. № 12301-1 від 26.12.2024,
н. д. Гриб В., Магомедов М., Магера С. та інші)
(перше читання)

Міністерство освіти і науки України в межах компетенції надає такі зауваження та пропозиції до законопроекту.

Відповідно до статті 18 Закону України «Про повну загальну середню освіту» після завершення навчання за освітньою програмою відповідного рівня повної загальної середньої освіти незалежно від форми її здобуття та на підставі результатів річного оцінювання і державної підсумкової атестації учні отримують такі документи про освіту: свідоцтво про початкову освіту; свідоцтво про базову середню освіту; свідоцтво про повну загальну середню освіту. Водночас чинними залишаються документи про освіту, видані до прийняття Закону України «Про повну загальну середню освіту», зокрема атестати про повну загальну середню освіту.

Враховуючи зазначене пропонуємо в абзаці третьому частини сьомої статті 6 законопроекту слова «свідоцтво про базову загальну середню освіту, атестат про повну загальну середню освіту» замінити словами «документ про середню освіту».

Також слід зазначити, що частина перша статті 17 законопроекту в основному дублює норми Закону України «Про освіту» (далі – Закон), або містить некоректні формулювання.

Так відповідно до пункту 27 частини першої статті 1 Закону суб'єкт освітньої діяльності – фізична або юридична особа (заклад освіти, підприємство, установа, організація, громадське об'єднання), що провадить освітню діяльність. Крім того, абзацом другим частини першої статті 7 Закону передбачено, що держава гарантує кожному громадянину України право на здобуття формальної освіти на всіх рівнях (дошкільної, загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої), а також

МОН № 1/3-П-25 від 07.01.2025

Підписав: Лісовий Оксен Васильович

Сертифікат: 3FAA9288358EC00304000000ED323600C71DB500

Дійсний: з 22.03.2023 0:00:00 по 21.03.2025 23:59:59

позашкільної та післядипломної освіти державною мовою в державних і комунальних закладах освіти.

Водночас, результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством (частина п'ята статті 8 Закону).

Також, частиною другою статті 4 Закону визначено, що право на безоплатну освіту забезпечується: для здобувачів дошкільної та повної загальної середньої освіти – за рахунок розвитку мережі закладів освіти всіх форм власності та їх фінансового забезпечення у порядку, встановленому законодавством, і в обсязі, достатньому для забезпечення права на освіту всіх громадян України, іноземних громадян та осіб без громадянства, які постійно або тимчасово проживають на території України; для здобувачів позашкільної, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та післядипломної освіти – у закладах освіти чи інших суб'єктів освітньої діяльності за рахунок фінансування з державного та/або місцевого бюджетів у порядку, встановленому законодавством; для здобувачів вищої освіти – у закладах освіти за рахунок фінансування з державного та/або місцевого бюджетів у порядку, встановленому законодавством.

Нормами статті 78 Закону визначено особливості фінансування системи освіти. Зокрема, передбачено для фінансування здобуття освіти залучення коштів з інших джерел, не заборонених законодавством.

Зауважуємо також, що свободу у виборі видів, форм і темпу здобуття освіти, освітньої програми, закладу освіти, інших суб'єктів освітньої діяльності віднесено до засад державної політики у сфері освіти, передбачених частиною першою статті 6 Закону, яка стосується всіх складників та рівнів освіти, у тому числі освіти дорослих.

З урахуванням вищезазначеного та з метою уникнення дублювання законодавства пропонуємо частину першу статті 17 законопроекту виключити.

Крім того, зазначаємо, що пунктом 2 частини другої статті 24 законопроекту серед заходів, направлених на адаптацію внутрішньо переміщених осіб, визначено захід влаштування дітей у заклади дошкільної та заклади загальної середньої освіти, заклади фізичної культури і спорту, у тому числі з урахуванням особливості окремих категорій внутрішньо переміщених осіб, які мають інвалідність.

Пунктом 7 частини першої статті 30, пунктом 9 частини першої статті 31 законопроекту серед повноважень місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування визначено повноваження щодо влаштування дітей у заклади дошкільної та загальної середньої освіти державної та комунальної форми власності.

Водночас у законодавстві у сфері освіти відсутнє поняття «влаштування» до закладів освіти. Відповідно до законів України «Про дошкільну освіту», «Про повну загальну середню освіту» діти зараховуються до закладів освіти для здобуття освіти відповідного рівня. Порядок зарахування, відрахування та переведення дітей/учнів до державних і комунальних закладів освіти для здобуття дошкільної/повної загальної середньої освіти затверджується центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.

До того ж, відповідно до статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать власні (самоврядні) повноваження щодо забезпечення здобуття повної загальної середньої, професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти у державних і комунальних закладах освіти.

Враховуючи зазначене, пропонуємо у законопроекті:

- у пункті 2 частини другої статті 24 слово «влаштування» замінити словом «зарахування»;
- пункт 7 частини першої статті 30 викласти в такій редакції:
«здобуття дітьми дошкільної, загальної середньої освіти у закладах освіти державної і комунальної форми власності»;
- пункт 9 частини першої статті 31 викласти в редакції:
«забезпечують здобуття дітьми дошкільної, загальної середньої освіти у закладах освіти державної і комунальної форми власності».

Міністр освіти і науки України

Оксен ЛІСОВИЙ